

Martynas Steponavičius

Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos

4e klasės mokinys

Esė

Čia mūsų pradžia

Gimtinė. Turbūt pats vertingiausias žodis. Neišsemiamas eilių šaltinis. Mes turime daug darbų, parašytų šia tema. Kodėl? Galbūt dėl to, kad gimtinė – tai vienas iš mūsų gyvenimo elementų, kurie nekinta, išlieka visada pastovūs.

Didžiausias gyvenimo paradoksas, kad ką turi, įvertini tik tada, kai to netenki. Taip dažnai nutinka ir su gimtine. Gimsti, augi, suaugi... Ir toji vieta, kur vyksta šie procesai, tau lyg ir įgrysta, nori kuo greičiau bėgti iš ten. Nes tau trūksta oro toje mažytėje erdvėje. Ištrūkai... Ištrūkimu mes galime pavadinti išvažiavimą mokytis į kitą miestą ar, kaip šiais laikais populiariu, – į kitą šalį. Ir viduje atsiranda tas keistas jausmas, trauka ten... ten, kur viskas prasidėjo – kur prasidėjai tu.

Aš to jausmo nežinau. Galiu tik nuspėti ir įsivaizduoti. Aplink mane daug žmonių, kurie dažnai kalba apie gimtinės ilgesį. Pavyzdžiui, mano teta, kuri gyvena toli nuo tos vietos, kur gimė ir augo. Aš gimiau, augau senelio rankomis statytame name. Jame užaugo dvi, o gyvena net trys kartos: mano močiutė, tėvai ir aš su seseria. Likimas lėmė, kad savo senelio nepažinojau. Likimas man nepatinka, per dažnai ir per greitai jis iš mūsų gyvenimo kelio patraukia tuos, kuriems išeiti dar ne laikas. Bet nenukrypkim nuo temos. Gimtasis kraštas. Gimtieji namai. Štai mano didžiausia sąjunga su tuo, ko jau neturiu.

Ne viskas iš esmės yra laikina. Mes esam laikini, daiktai aplink mus laikini. Bet po mūsų kai kas išliks. Kai kas amžino. Tai, dėl ko kovojo ir liejo kraują mūsų protėviai. Gimtinė. Kraštas, kuris nematoma jungtimi tave su savimi sujungia nuo pat tavo gimimo. Ir dedant pirmą žingsnį, tariant pirmą žodį tas ryšys tik stiprėja. Esu patenkintas, kad gimiau tuo laiku, kai neturiu bijot dėl savo krašto, neturiu slėptis nuo kažko, kas bando jėga atimti mane iš čia. Esu laimingas, kad gimiau laisvame krašte.

Lietuvių literatūra gausi eilių gimtinės tematika. Tai nenuostabu, žinant sunkią ir tragišką mūsų praeitį. Įsigilinę į mūsų poetų kurtus eilėraščius, pamatome, jog kone kiekvienoje eilutėje gausu įvairialypių jausmų. Pradedant tragiškumu, baime, netekties skausmu ir baigiant meile. Meile savam kraštui. Bene dramatiškiausi eilėraščiai Bernardo Brazdžionio ir Jono Aiščio. Aišku, gimtinės ilgesys atsispindėjo ir „žemininkų“ kartos kūryboje bei daugelio kitų poetų eilėse. Tų, iš kurių buvo atimta gimtoji žemė, tų, kurie jėga buvo išplėsti iš jos glėbio.

Taigi, kad ir ką beveiktume, kad ir kur bebūtume, mūsų širdyse tėvynė – gimtinė – liks ta pradžia, tuo startu, nuo kurio prasidėjo mūsų kelionė gyvenimu. Lenktynės su laiku, kurias kaip bebūtų gaila, visada laimi laikas. Kiekvienas iš mūsų trokštame, kad pasibaigus šiai kelionei nebūtume užmiršti. Bet tas pats laikas eidamas pirmyn, dėdamas sekundę prie sekundės, minutę prie minutės, amžių prie amžiaus užglūdina mūsų įrėžimus gyvenime. Vis vien viskam besikeičiant liekam užmaršty... Tik gimtinės kelio dulkėse išlieka mūsų pėdos.